

O budownictwie pasywnym w Małopolsce, renowacji i ochronie zabytkowego drewna oraz stosowanych obecnie materiałach termoizolacyjnych.

Rozmowa z Panem Jarosławem Małkiem, przedsiębiorcą, mistrzem budownictwa pasywnego; zarządzającym firmą Tatran Group, która specjalizuje się w budownictwie pasywnym, prefabrykacją drewnianych konstrukcji szkieletowych, renowacją zabytków, a także dystrybucją materiałów kompozytowych oraz naturalnych i ekologicznych izolacji.

Panie Jarosławie, jakie Pana zdaniem są perspektywy dla budynków pasywnych w Małopolsce?

Żyjemy w regionie gdzie naturalne zasoby środowiska były od wielu pokoleń źródłem pozyskiwania materiałów budowlanych. Także dziś możemy budować bezpieczne i trwałe konstrukcje z drewna o wysokiej gęstości oraz ocieplać je naturalną wełną owczą, które pochodzą z naszego regionu. Mając do dyspozycji te lokalne materiały możemy wznosić konstrukcje o dobrym oporze cieplnym. Od kilku lat obserwujemy wzrost świadomości ekologicznej i dbałości o środowisko naturalne. Z tego punktu widzenia budowanie domów z naturalnych materiałów, przy których produkcji nie dochodzi do emisji CO₂ czy też innych gazów, tak jak chociażby przy produkcji stali czy cementu ma znaczenie dla zrównoważonego rozwoju w Małopolsce i poza nią w zakresie ilości wykorzystywanych materiałów, które są uszlachetniane, ale też możliwości przetworzenia i ponownego wykorzystania.

Budynki są pasywne, ale dla aktywnych ludzi, którzy dbają o swoje zdrowie i chcą mieszkać w zdrowych budynkach gdzie koszty energii i utrzymania budynku są relatywnie niskie. W Małopolsce jest wielu instalatorów, którzy podjęli wyzwanie związane z produkcją energii i jej magazynowaniem. Dobry opór cieplny wspomagany rozwiązaniami opartymi na materiałach kompozytowych, które w wielu przypadkach likwidują mostki cieplne oraz dodatni bilans energetyczny jest możliwy do uzyskania przy współpracy konstruktorów z instalatorami oraz stałego podnoszenia świadomości ekologicznej naszego pokolenia. Uważam te tendencje za proces stały o dodatnim przyroście. Chciałbym, by w budynkach pasywnych tych, które dziś wnosimy mieszkały nasze rodziny i następne pokolenia.

Które z realizowanych przez Pana przedsięwzięć rekonstrukcji obiektów zabytkowych było najtrudniejsze i sprawiło firmie najwięcej problemów?

Nasza firma od wielu lat zajmuje się m. in. renowacją, konserwacją oraz ochroną zabytkowego drewna. Drewno z biegiem lat jest narażone na działanie wielu czynników destrukcyjnych. Sporym wyzwaniem przy niestety szczątkowej dokumentacji projektowej i znacznym uszkodzeniu konstrukcji była dla nas rekonstrukcja, konserwacja oraz uruchomienie dawnych obiektów przemysłu ludowego w Sądeckim Parku Etnograficznym, a dokładnie: dwóch tartaków, folusza i młyna składających się z kół wodnych, drewnianych mechanizmów napędowych oraz pozostałych ruchomych elementów wyposażenia, które napędzane wodą nadal działają. Realizacja tego zadania świadczy o tym, że każda konstrukcja wykonana z drewna o odpowiednich parametrach jakościowych, odpowiednio zaimpregnowana oraz odpowiednio wentylowana może być bezpieczna i trwała przez wiele, wiele lat.

Które z nowych materiałów termoizolacyjnych mają według Pana największą przyszłość?

Uważam, że wytwarzanie nowych materiałów termoizolacyjnych powinno być związane z ograniczeniem emisji gazów, racjonalnym zużyciem energii, brakiem odpadów lub możliwością ich ponownego wykorzystania. Technologia daje oczywiście możliwości badania nowych materiałów np. w komorze starzeniowej, ale równolegle z tymi badaniami powinniśmy szanować tradycję. W naszym regionie osobliwym materiałem izolacyjnym jest naturalna wełna owcza, która oczyszczona, zaimpregnowana ma bardzo dobre parametry termoizolacyjne, kumuluje wilgoć, wygłusza, pochłania nieprzyjemne zapach i tworzy mikroklimat wewnątrz pomieszczeń. Odkrycie niejako na nowo tego „starego” materiału jest swego rodzaju znakiem czasu.

Oprócz tego coraz bardziej popularne stają się farby termoizolacyjne oparte na mikrosferach, czy chociażby nienasiąkliwe, niepalne, akustyczne i lekkie szkło spienione, które pochodzi z 100% recyklingu stłuczki szklanej. Jest to materiał innowacyjny, który ma szeroki obszar zastosowania. Powinniśmy szukać nowych materiałów termoizolacyjnych szczelnych i otwartych dyfuzyjnie, które są trwałe, mają lepsze parametry wytrzymałościowe, ale nie oddziałują negatywnie na środowisko. Przy projektowaniu przegrody cieplnej zawsze dobrze jest mieć do dyspozycji kilka różnych możliwości i wybierać te najlepiej dostosowane do wymogów danego budynku pasywnego.

Serdecznie dziękujemy Panu Jarosławowi za rozmowę!